

แก้ไขแบบอาคาร ต้องใช้ วิศวกรออกแบบคนเดิม

จ้างวิศวกรใหม่แทนได้หรือไม่?

ถาม-ตอบ: หน่วยงานรัฐสั่งแก้ไขแบบอาคารระหว่างก่อสร้าง สามารถใช้ วิศวกรออกแบบคนใหม่ได้หรือไม่?

คำถาม: พี่ถึกสวัสดีครับ ขออนุญาตสอบถามกรณีจ้างออกแบบอาคาร ถ้าในขณะก่อสร้าง นายกล้างให้แก้ไขแบบแปลน วิศวกรที่ออกแบบยังต้องเป็นผู้รับรองอยู่หรือไม่ หรือเทศบาลสามารถหาวิศวกรที่มีระดับเดียวกันมารับรองได้เลยครับ

คำตอบ: สวัสดีครับ จากการวิเคราะห์ข้อกำหนดและระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยตรง ในฐานะทีมงานผู้ช่วย ขอเรียนยืนยันว่า **โดยหลักการแล้ว เทศบาลต้องดำเนินการให้วิศวกรผู้ออกแบบเดิมเป็นผู้ตรวจสอบและรับรองแบบที่แก้ไขนั้น**

การที่เทศบาลจะจัดหาวิศวกรคนใหม่ที่มีระดับเดียวกันเข้ามารับรองแทน เป็นแนวทางที่ไม่สามารถทำได้โดยผลการ และมีความเสี่ยงสูงมากที่จะขัดต่อพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่สำคัญคือ ขัดต่อหลักการแห่งพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๒ และข้อบังคับสภาวิศวกรว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรรม อย่างชัดเจน

ทำไมต้องเป็นวิศวกรผู้ออกแบบเดิม?

มีเหตุผลสำคัญทางกฎหมายและหลักปฏิบัติรองรับอยู่ 2 ประการหลักครับ

1. **ความผูกพันตามสัญญาและกฎหมายจัดซื้อจัดจ้าง:** เทศบาลมีสัญญาจ้างออกแบบกับวิศวกรท่านเดิมอยู่แล้ว การที่นายกเทศมนตรีสั่งให้แก้ไขแบบ ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงขอบเขตของงานในสัญญา ดังนั้น คู่สัญญาเดิม (วิศวกรผู้ออกแบบ) จึงเป็นผู้มีหน้าที่โดยตรงในการดำเนินการส่วนนี้ ซึ่งต้องทำผ่านกระบวนการแก้ไขสัญญาให้ถูกต้องตามกฎหมาย
2. **ความรับผิดชอบตามกฎหมายวิชาชีพวิศวกรรม:** พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๒ มีเจตนารมณ์เพื่อควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมให้ได้มาตรฐานและปลอดภัยต่อสาธารณะ ผู้ออกแบบเดิมคือผู้ที่เข้าใจเจตนา แนวคิด และภาพรวมของงานออกแบบทั้งหมด จึงสามารถประเมินผลกระทบของการแก้ไขต่อความมั่นคงแข็งแรงโดยรวมของอาคารได้ดีที่สุด การให้ผู้อื่นมารับรองแทนอาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนและเป็นอันตรายได้

เทศบาลควรดำเนินการอย่างไรให้ถูกต้องตามกฎหมาย?

กระบวนการที่ถูกต้องและปลอดภัยที่สุดคือการ "แก้ไขสัญญาจ้างออกแบบ" ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 มาตรา 97 ซึ่งอนุญาตให้แก้ไขสัญญาที่ลงนามแล้วได้ หากการแก้ไขนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของทางราชการและไม่ทำให้ราชการเสียประโยชน์

ที่สำคัญที่สุดคือ ระเบียบกระทรวงการคลังฯ ข้อ 165 ได้กำหนดเงื่อนไขบังคับไว้อย่างชัดเจนว่า การแก้ไขสัญญาที่เกี่ยวกับ "ความมั่นคงแข็งแรงหรืองานเทคนิคเฉพาะอย่าง" จะต้องได้รับการรับรองจากวิศวกรผู้รับผิดชอบงานนั้นด้วย ซึ่งในกรณีนี้ก็คือวิศวกรผู้ออกแบบเดิมนั่นเอง

การจ้างวิศวกรคนใหม่มารับรองแทน มีความเสี่ยงอย่างไร?

1. เสี่ยงต่อการผิดจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างร้ายแรง:

วิศวกรคนใหม่ที่เข้ามารับรองงาน มีความเสี่ยงสูงที่จะกระทำผิด ข้อบังคับสภาวิศวกรว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. ๒๕๕๙ ในหลายประเด็นสำคัญ ดังนี้:

- **การรับงานโดยไม่แจ้งผู้ร่วมวิชาชีพเดิม (ผิดข้อ ๑๘):** ข้อบังคับกำหนดว่าวิศวกรต้องไม่รับทำงานหรือตรวจสอบงานขึ้นเดียวกันกับที่วิศวกรอื่นทำอยู่ เว้นแต่จะได้รับความ

ประสงค์จากเจ้าของงาน และ ต้องแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้วิศวกรคนเดิมทราบล่วงหน้าแล้ว การข้ามขั้นตอนนี้ถือเป็นการผิดจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมวิชาชีพอย่างชัดเจน

- **การลงลายมือชื่อในงานที่ตนไม่ได้ทำ (เสี่ยงผิดข้อ ๑๐):** วิศวกรคนใหม่ไม่สามารถรับรองเฉพาะ "ส่วนที่แก้ไข" ได้ เพราะความมั่นคงแข็งแรงของอาคารเป็นภาพรวมที่เชื่อมโยงกันทั้งหมด การจะลงนามรับรองได้นั้น หมายถึงต้องตรวจสอบและรับผิดชอบการออกแบบทั้งหมดเสมือนเป็นผู้ออกแบบเอง หากไม่ได้ตรวจสอบอย่างถี่ถ้วนแล้วลงนาม ก็จะเข้าข่ายการลงลายมือชื่อในงานที่ตนไม่ได้ทำ
- **การใช้ผลงานของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต (ผิดข้อ ๑๙ และ ๒๐):** การแก้ไขแบบจำเป็นต้องใช้แบบเดิมเป็นพื้นฐาน ซึ่งถือเป็นผลงานของวิศวกรคนเดิม การนำแบบ รูป หรือเอกสารของผู้อื่นมาใช้หรือคัดลอกโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร ถือเป็นการผิดจรรยาบรรณ และอาจเข้าข่ายการอ้างผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
- **การละเลยความรับผิดชอบต่อสาธารณะและความปลอดภัย (ขัดต่อหลักการข้อ ๕ และ ๘):** เหนือสิ่งอื่นใด ภารกิจหลักของวิศวกรคือการให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยของสาธารณชน และต้องปฏิบัติงานตามหลักวิชาการด้วยความระมัดระวัง การรับรองงานโดยไม่ได้ศึกษาภาพรวมอย่างถ่องแท้ อาจนำไปสู่ความผิดพลาดที่กระทบต่อความปลอดภัยของอาคาร ซึ่งเป็นการละเลยต่อความรับผิดชอบต่อพื้นฐานที่สุดของวิชาชีพ

การกระทำดังกล่าวอาจนำไปสู่การถูกร้องเรียนและพิจารณาโทษทางจรรยาบรรณจากสภาวิศวกรได้

2. เสี่ยงต่อความรับผิดที่ซับซ้อน:

หากในอนาคตอาคารเกิดความเสียหายขึ้น จะเกิดปัญหาในการหาผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนและซับซ้อน ว่าความเสียหายเกิดจากแบบเดิม หรือเกิดจากส่วนที่แก้ไขใหม่ ซึ่งจะทำให้เทศบาลในฐานะผู้สั่งการต้องเข้าไปอยู่ในวงจรของความรับผิดชอบนั้นด้วย

ข้อยกเว้น: กรณีใดที่สามารถจ้างวิศวกรคนใหม่ได้?

หลักการที่กล่าวมาทั้งหมดตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่าวิศวกรผู้ออกแบบเดิมยังคงอยู่และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หากเกิดกรณีที่วิศวกรเดิม **ไม่สามารถดำเนินการได้จริง ๆ** เช่น เสียชีวิต, กลายเป็นบุคคลไร้ความสามารถตามกฎหมาย หรือมีการบอกเลิกสัญญาไปแล้วอย่างถูกต้อง เทศบาลย่อมมีสิทธิ์ที่จะจ้างวิศวกรคนใหม่ได้ แต่ถึงกระนั้น วิศวกรคนใหม่ก็จะต้องปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณอย่างเคร่งครัด ซึ่งโดยทั่วไปหมายถึงการต้องเข้ามาตรวจสอบและทบทวนการออกแบบทั้งหมดก่อนจะให้การรับรองใดๆ เพื่อให้สามารถรับผิดชอบต่อความปลอดภัยสาธารณะ (ตามจรรยาบรรณข้อ ๕) ได้อย่างสมบูรณ์

หน่วยงานรัฐสั่งแก้ไขแบบอาคารระหว่างก่อสร้าง

ใช้วิศวกรออกแบบคนใหม่รับรองได้หรือไม่?

โดยหลักการแล้ว "ทำไม่ได้"

เทศบาลต้องให้วิศวกรผู้ออกแบบ**คนเดิม**เป็นผู้ตรวจสอบและรับรองแบบที่แก้ไข การจัดหาวิศวกรคนใหม่มารับรองแทนมีความเสี่ยงสูงที่จะขัดต่อกฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ

ทำไมต้องเป็นวิศวกรผู้ออกแบบเดิม?

1. ความผูกพันตามสัญญาและกฎหมายจัดซื้อจัดจ้าง

การแก้ไขแบบคือการเปลี่ยนแปลงขอบเขตงานในสัญญาจ้างออกแบบเดิม คู่สัญญาเดิม (วิศวกรผู้ออกแบบ) จึงมีหน้าที่โดยตรงในการดำเนินการ และต้องทำผ่านกระบวนการแก้ไขสัญญาให้ถูกต้อง

2. ความรับผิดชอบตามกฎหมายวิชาชีพวิศวกรรม

ผู้ออกแบบเดิมเข้าใจเจตนาและภาพรวมของงานทั้งหมด จึงประเมินผลกระทบต่อความมั่นคงแข็งแรงของอาคารได้ดีที่สุด การให้ผู้อื่นมารับรองแทนอาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนและเป็นอันตรายได้

โยธาไทย

กระบวนการที่ถูกต้องตามกฎหมาย

เทศบาลควรดำเนินการอย่างไรให้ปลอดภัยและโปร่งใส

แก้ไขสัญญาจ้างออกแบบ

ดำเนินการตาม พ.ร.บ. จัดซื้อจัดจ้างฯ พ.ศ. 2560 มาตรา 97

ต้องได้รับการรับรองจากวิศวกรคนเดิม

ตามระเบียบ ก.คลังฯ ข้อ 165 บังคับว่าการแก้ไขที่เกี่ยวกับ
"ความมั่นคงแข็งแรง" ต้องให้ผู้รับผิดชอบเดิมรับรอง

ความเสี่ยง! หากจ้างวิศวกรคนใหม่

ผิดจรรยาบรรณร้ายแรง

- รับงานซ้อนโดยไม่แจ้ง (ข้อ 18)
- ลงนามในงานที่ไม่ได้ทำ (เสี่ยงผิดข้อ 10)
- ใช้ผลงานผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต (ข้อ 19, 20)
- ละเลยความปลอดภัยสาธารณะ (ข้อ 5, 8)

ความรับผิดชอบที่ซับซ้อน

หากอาคารเสียหายในอนาคต จะเกิดปัญหาในการหาผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ระหว่างแบบเดิมกับส่วนที่แก้ไขใหม่ ทำให้เทศบาลต้องร่วมรับผิดชอบด้วย

ข้อยกเว้น

กรณีใดที่สามารถจ้างวิศวกรคนใหม่ได้?

หลักการทั้งหมดนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่าวิศวกรผู้ออกแบบเดิมยังสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ แต่หากเกิดกรณีที่วิศวกรเดิม**ไม่สามารถดำเนินการได้จริง ๆ** เทศบาลจึงจะมีสิทธิ์จ้างวิศวกรคนใหม่

เสียชีวิต

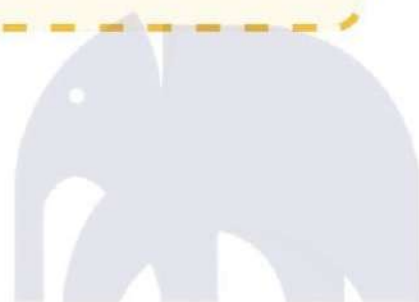
**กลายเป็นบุคคล
ไร้ความสามารถ**

**มีการบอกละ
สัญญาอย่างถูก
ต้อง**

❗ ข้อควรระวังที่สำคัญที่สุด!

ถึงแม้จะเข้าข้อยกเว้นและจ้างวิศวกรคนใหม่ได้ แต่วิศวกรคนใหม่นั้น **จะต้องเข้ามาตรวจสอบและทบทวนการออกแบบทั้งหมดเสมือนเป็นผู้ออกแบบเอง** ก่อนจะให้การรับรองใดๆ เพื่อให้สามารถรับผิดชอบต่อความปลอดภัยสาธารณะได้อย่างสมบูรณ์

โยธาไทย